

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 226/03-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. marca 2004 v senáte zloženom z predsedu Eduarda Bárányu a zo sudcov Juraja Babjaka a Ľubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť D. T., K., zastúpenej advokátom JUDr. A. F., K., ktorou namieta porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 428/94, a takto

r o z h o d o l :

1. Právo D. T. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 428/94 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Košice II p r i k a z u j e , aby v konaní sp. zn. 18 C 428/94 konal bez zbytočných prietáhov.

3. D. T. priznáva primerané finančné zadost'učinenie vo výške 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Košice II povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Košice II je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia advokátovi JUDr. A. F., K., vo výške 8 800 Sk (slovom osemtisícosemsto slovenských korún) na účet právneho zástupcu, do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. júla 2003 doručená s'ťažnosť D. T., K. (ďalej len „s'ťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. A. F., K., ktorou namieta porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) Okresným súdom Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 428/94.

Ústavný súd 15. októbra 2003 s'ťažnosť s'ťažovateľky prijal na ďalšie konanie uznesením č. k. III. ÚS 226/03-10.

Na výzvu ústavného súdu účastníci konania oznámili, že súhlasia s prerokovaním veci bez ústneho pojednávania. Preto ústavný súd využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a upustil od ústneho pojednávania, lebo vzhľadom na charakter veci, kde je rozhodujúci prehľad spisu, nemožno od ústneho pojednávania očakávať ďalšie objasnenie veci.

Predseda okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti listom, doručeným ústavnému súdu 9. decembra 2003. Vo vyjadrení po podrobnom opísaní skutkového stavu vo veci sa dotkol aj skutočností uvádzaných sťažovateľkou v sťažnosti, pričom konštatoval, že sú nepravdivé tie jej tvrdenia, že v dňoch 27. septembra 1994 a 24. októbra 1995 prvostupňový súd opakovane rozhodol tak, že žalobu zamietol, taktiež nie je pravdivé tvrdenie, že zrušujúce uznesenie Krajského súdu v Košiciach ako odvolacieho súdu (ďalej len „krajský súd“) bolo okresnému súdu doručené 3. marca 1999. Poukázal na tú skutočnosť, že o pôvodnom návrhu, t. j. o neplatnosti pracovného pomeru, bolo v tomto konaní už právoplatne rozhodnuté a stav právnej neistoty sťažovateľky pominul. Predseda okresného súdu taktiež nesúhlasil s tvrdením sťažovateľky o nečinnosti súdu po 24. máji 1999, pričom poukázal na chronológiu vykonaných úkonov v predmetnom konaní, ktoré boli vykonávané, resp. vytyčované v takých časových intervaloch, ktoré zodpovedali objektívnym možnostiam sudcov tohto súdu.

II.

Ústavný súd na základe sťažnosti sťažovateľky, vyjadrenia predsedu okresného súdu a hlavne spisu okresného súdu sp. zn. 18 C 428/94 zistil nasledovný priebeh a stav konania:

Sťažovateľka podala 25. marca 1994 ešte Obvodnému súdu Košice 2 (ďalej len „obvodný súd“) žalobu, ktorou sa domáhala voči P. D., podnikateľovi, bytom K. (ďalej len „žalovaný“), neplatnosti rozviazania pracovného pomeru. Žalovaný ako jej zamestnávateľ listom z 30. decembra 1993 rozviazal so sťažovateľkou pracovný pomer z dôvodu likvidácie predajne v K. Pre neurčitosť a nezrozumiteľnosť tohto úkonu zamestnávateľa mu sťažovateľka listom zo 7. marca 1994 oznámila, že na zachovaní svojho pracovného pomeru trvá. Žaloba bola na obvodnom súde zaregistrovaná pod sp. zn. 18 C 428/94.

Listom zo 6. júla 1994 obvodný súd vyzval žalovaného, aby sa vyjadril k žalobe. Na pojednávaní konanom 27. septembra 1994 obaja účastníci konania zhodne navrhli súdu jeho odročenie za účelom mimosúdneho vyriešenia sporu.

Keďže k dohode medzi spornými stranami nedošlo, obvodný súd v ďalšom období od 11. januára 1995 do 19. decembra 1995, keď zabezpečoval vo veci listinné dôkazy od účastníkov konania a pojednával (30. marca 1995, 30. mája 1995, 15. júna 1995, 21. septembra 1995, 24. októbra 1995, 23. novembra 1995, 19. decembra 1995), plynulo smeroval k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky (rozhodnutiu vo veci). Na pojednávaní konanom 30. mája 1995 sťažovateľka rozšírila uplatňovaný nárok aj o náhradu ušlej mzdy, čo okresný súd uznesením z toho istého dňa pripustil.

Od 19. decembra 1995 až do 29. júla 1997 bol okresný súd v uvedenej veci nečinný. Iba opatrením predsedu okresného súdu zo 7. februára 1997 bola vec vedená pod sp. zn. 18 C 428/94 prikázaná do senátu iného vybavujúceho sudcu.

Až 29. júla 1997 okresný súd vytýčil pojednávanie vo veci na deň 2. októbra 1997, predvolal účastníkov konania, svedkov, vyžiadal od žalovaného mzdové listy sťažovateľky s presnou špecifikáciou jednotlivých zložiek mzdy a počtu odpracovaných hodín.

Pojednávanie konané 2. októbra 1997 bolo po výsluchu účastníkov konania odročené za účelom poskytnutia lehoty účastníkom na uzavretie mimosúdnej dohody týkajúcej sa náhrady mzdy. V nadväznosti na to žalovaný listom zo 6. októbra 1997 predložil sťažovateľke návrh dohody o náhrade mzdy.

Na pojednávaní 9. októbra 1997 bolo konštatované, že k dohode účastníkov nedošlo pre nesúhlas sťažovateľky. Súd uložil žalovanému, ktorý tvrdil, že sťažovateľka počas obdobia, za ktoré žiada náhradu mzdy, pracovala vo videopožičovni, oznámiť vlastníka tejto videopožičovne (listom z 29. októbra 1997). Na splnenie tejto povinnosti okresný súd urgoval žalovaného aj listom z 12. januára 1998. Žalovaný 21. januára 1998 okresnému súdu oznámil, že sa mu nepodarilo zistiť meno a adresu súkromného podnikateľa, ktorý prevádzkoval videopožičovňu a požiadal súd o predĺženie lehoty za účelom ďalšieho zisťovania. Listom z 5. marca 1998 okresný súd opätovne vyzýval žalovaného na splnenie tejto povinnosti.

Opatrením predsedu okresného súdu z 20. apríla 1998 bola vec vedená pod sp. zn. 18 C 428/94 prikázaná do senátu iného vybavujúceho sudcu.

Dňa 27. apríla 1998 okresný súd vytýčil pojednávanie na 13. máj 1998. Na pojednávaní 13. mája 1998 okresný súd vyniesol rozsudok, podľa ktorého rozviazanie pracovného pomeru medzi sťažovateľkou a žalovaným úkonom žalovaného z 30. decembra 1993 je neplatné. Rozhodol taktiež aj o povinnosti žalovaného uhradiť sťažovateľke sumu vo výške 15 000 Sk s príslušenstvom a príslušné trovy konania. V prevyšujúcej časti návrh sťažovateľky zamietol.

Proti zamietavému výroku uvedeného rozsudku sťažovateľka podala 16. júna 1998 odvolanie. Okresný súd ju listom zo 6. augusta 1998 vyzval na doplnenie odvolania, čo sťažovateľka urobila 17. augusta 1998. Dňa 23. septembra 1998 súd zaslal podanie sťažovateľky žalovanému na vyjadrenie. Kompletný spis s odvolaním okresný súd doručil Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) 9. novembra 1998.

Krajský súd rozsudkom sp. zn. 13 Co 328/98 z 23. apríla 1999 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, ako aj vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že okresný súd nezistil správne zárobok žalobkyne (aj z dôvodu, že žalovaný zámerne odmietol predložiť doklady pre výpočet pravdepodobného zárobku), čiže nezistil potrebný skutkový stav vo veci. Poukázal, že výrok o vyslovení neplatnosti rozviazania pracovného pomeru, ako aj výrok o povinnosti žalovaného zaplatiť sťažovateľke 15 000 Sk s príslušenstvom neboli napadnuté odvolaním, v dôsledku čoho sa tieto výroky stali právoplatnými a krajský súd už ich vecnú správnosť neskúmal. Rozsudok odvolacieho súdu bol okresnému súdu doručený 24. mája 1999.

Listom z 3. januára 2000 okresný súd vyzval sťažovateľku, aby označila dôkazy, ktoré žiada vykonať vo veci na preukázanie svojich tvrdení. Sťažovateľka svoju povinnosť splnila 18. januára 2000.

V období od 15. februára 2000 okresný súd vykonával úkony nevyhnutné pre rozhodnutie o napadnutom nároku sťažovateľky. Tieto spočívali v zabezpečovaní listinných dôkazov do spisu (uložil sťažovateľke, aby oznámila súdu požadovanú výšku náhrady mzdy ako aj spôsob jej určenia), odročil pojednávanie stanovené na 19. apríl 2000 z dôvodu ospravedlnenia žalovaného, vo veci pojednával 7. júna 2000, zasielal návrh sťažovateľky žalovanému na vyjadrenie, ako aj stanovisko žalovaného sťažovateľke. V marci 2001 bol určený termín pojednávania na 13. jún 2001. Z dôvodu práceneschopnosti konajúceho sudcu bol termín pojednávania zrušený a následne určený nový, a to na 19. september 2001. Uvedené pojednávanie bolo odročené na neurčito za účelom nariadenia znaleckého dokazovania. Právnomu zástupcovi sťažovateľky bola zároveň uložená povinnosť predložiť návrhy na doplnenie dokazovania.

Uznesením z 23. mája 2002 okresný súd nariadil znalecké dokazovanie znalkyňou z odvetvia personalistiky, mzdy, odvodov Ing. M. D., ktoré bolo zmenené uznesením zo 14. augusta 2002 a vypracovaním znaleckého posudku bol poverený iný znalec. Tento znalec vrátil spis 5. novembra 2002 okresnému súdu bez vypracovania posudku s tým, že z časových dôvodov nemôže znalecký posudok vypracovať. Dňa 27. januára 2003 bola preto vypracovaním znaleckého posudku poverená iná znalkyňa, ktorá znalecký posudok v predmetnom konaní predložila okresnému súdu 10. júna 2003.

Uznesením z 31. júla 2003 bola znalkyni priznaná odmena a v októbri 2003 bol určený termín pojednávania na 27. november 2003, ktorého sa zúčastnila iba právna zástupkyňa sťažovateľky. Nezúčastnil sa ho ani jeden z účastníkov konania. Uvedené pojednávanie bolo odročené na 22. január 2004.

Na pojednávaní 22. januára 2004 sťažovateľka žiadala priznať náhradu mzdy v sume, ktorá prevyšuje pôvodne žiadanú sumu 32 000 Sk. Okresný súd uznesením predmetnú zmenu návrhu nepripustil a na tomto pojednávaní vyhlásil rozsudok vo veci. Rozsudok nie je zatiaľ právoplatný (účastníkom konania neuplynula ešte lehota na podanie odvolania).

Dňa 7. mája 2003 podala sťažovateľka okresnému súdu sťažnosť na prietahy v konaní sp. zn. 18 C 428/94 tvrdiac, že v podstate od roku 1999 do roku 2002 sa neuskutočnili žiadne úkony súdu k doriešeniu a vydaniu konečného rozhodnutia v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu. Túto dôvodnú urgenciu kvalifikoval ústavný súd ako právny prostriedok, ktorého uplatnenie sa vyžaduje pred podaním návrhu na začatie konania pred ústavným súdom.

Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd deklaroval porušenie jej práv, prikázal okresnému súdu konať vo veci sp. zn. 18 C 428/94 bez zbytočných prietahov, priznal jej primerané finančné zadosťučinenie vo výške 30 000 Sk, ako aj náhradu trov konania v zatiaľ nevyčíslenej výške. Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľka odôvodnila trvajúcim pocitom právnej neistoty.

III.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia jej základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého má každý právo na to, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov, ako aj vyslovenia porušenia jej práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t.j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na splnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (I. ÚS 10/98).

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva

k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prerokovanie vecí v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (I. ÚS 28/01).

Pri posudzovaní, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadnil tri základné kritéria, ktorými sú právna a faktická zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu (napr. II. ÚS 813/00).

Z hľadiska prvého kritéria, či išlo o zložitú vec po právnej a skutkovej stránke, ústavný súd konštatuje, že spor o neplatnosť rozviazania pracovného pomeru a náhradu ušlej mzdy je sporom pracovnoprávnym. Súdny majú s takými spormi dlhodobé skúsenosti a právna úprava obsiahnutá v Zákonníku práce je jasná a jej výklad a používanie sú súdnou praxou ustálené. K otázke neplatnosti rozviazania pracovného pomeru a náhrady mzdy existuje množstvo rozhodnutí publikovaných v oficiálnych zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk. Posudzovaný spor takéhoto druhu na okresnom súde podľa názoru ústavného súdu (ktorý sa opiera o obsah spisu) nie je sporom, ktorý by kládol osobitné nároky na dokazovanie a na právne posúdenie vecí. Ústavný súd preto nepovažoval vec právne a fakticky za zložitú.

Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky ako účastníčky konania (v postavení žalobkyne), ústavný súd pripúšťa, že v dvoch prípadoch odročené súdne pojednávania za účelom účastníkmi navrhovanej ale neuskutočnenej mimosúdnej dohody (pre nesúhlas sťažovateľky), podané odvolanie voči rozhodnutiu prvostupňového súdu v časti, v ktorej jej právo nepriznal (v prevažnej časti bola sťažovateľka úspešná a teda jej právna istota bola odstránená), mohli vplývať na jeho priebeh a dĺžku. Podľa právneho názoru ústavného súdu vysloveného v skorších rozhodnutiach využitie možností daných navrhovateľke procesnými predpismi (Občianskym súdnym poriadkom) na uplatňovanie a presadzovanie jej práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné priet'ahy (I. ÚS 31/2001).

Tretím hodnotiacim kritériom, použitím ktorého ústavný súd zisťuje, či došlo k porušeniu označených základných práv sťažovateľky, je správanie (postup) samotného súdu.

Hoci sťažovateľka podala sťažnosť ústavnému súdu po právoplatnosti (26. júna 1998) časti výroku rozhodnutia okresného súdu sp. zn. 18 C 428/94, ktorou súd určil, že rozviazanie pracovného pomeru medzi sťažovateľkou a žalovaným úkonom žalovaného z 30. decembra 1993 je neplatné, a v ktorej súd zaviazal žalovaného na povinnosť zaplatiť sťažovateľke sumu 15 000 Sk s príslušenstvom, jej právna istota nebola celkom odstránená, pretože proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti podala odvolanie. Súd preto v konaní o náhradu ušlej mzdy pokračoval.

V samotnom postupe okresného súdu ešte pred vydaním vyššie uvedeného rozhodnutia ústavný súd zistil zbytočné prietahy v konaní sp. zn. 18 C 428/94 spočívajúce v jeho nečinnosti, a to od 19. decembra 1995 (po pojednávaní vo veci) až do 29. júla 1997, keď okresný súd vytýčil pojednávanie vo veci na 2. október 1997 (v trvaní 19 mesiacov). Nečinnosť okresného súdu ústavný súd zistil aj v období od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu 24. mája 1999 do 3. januára 2000 (v trvaní 7 mesiacov), keď okresný súd vyzval sťažovateľku na označenie dôkazov vo veci.

Pri posudzovaní tohto obdobia ústavný súd zobral do úvahy svoju predošlú judikatúru, v súlade s ktorou obdobie poznamenané nečinnosťou všeobecného súdu, keď jeho konaniu nebráni žiadna zákonná prekážka, ústavný súd posudzuje ako zbytočný prietah v konaní (napr. II. ÚS 3/00).

Odročenie pojednávania 19. septembra 2001 na neurčito z dôvodu potreby vypracovania znaleckého posudku a rozhodnutie z 23. mája 2002 o ustanovení znalca a uložení mu vypracovania znaleckého posudku v predmetnej veci po uplynutí 8 mesiacov od odročenia pojednávania bez vykonania čo len jediného procesného úkonu smerujúceho k objasneniu veci vzhľadom na celkovú dobu konania a vykázanie úspornosti procesných

úkonov možno považovať za postup súdu, ktorým došlo k porušeniu základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 17/01).

Taktiež ani preťaženosť sudcov nie je možné zohľadniť ako dôvod ospravedlňujúci voči občanovi inak zbytočné prietahy v konaní o jeho veci. Námietka veľkého množstva nevybavených a nerozhodnutých vecí nemá povahu okolností, ktoré by vylučovali zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil (I. ÚS 19/2000, I. ÚS 50/2001).

Na základe uvedených zistení a právnych hodnotení ústavný súd rozhodol, že okresný súd v spore vedenom pod sp. zn. 18 C 428/94 konal spôsobom, ktorého dôsledkom boli zbytočné prietahy 34 mesiacov (takmer 3 roky) v súdnom konaní trvajúcim viac než 9 rokov.

Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd vyslovil porušenie práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v predmetnom konaní tak, ako ho garantuje čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

IV.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, príp. nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, príp. prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

V súlade s § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ústavný súd okresnému súdu prikázal, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 428/94 konal bez zbytočných prietahov. V dobe rozhodovania ústavného súdu ešte nie je vec právoplatne ukončená, lebo

účastníkom konania plynie lehota na podanie odvolania. Existuje teda možnosť, že okresný súd bude vo veci v budúcnosti ďalej konať, a pre tento prípad mu ústavný súd prikázal konať bez zbytočných prietáhov. Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu. Tento účel možno dosiahnuť len právoplatným rozhodnutím.

V súvislosti s úpravou sťažnosti čl. 127 ods. 3 ústavy ustanovuje: „Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.“

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje a z akých dôvodov sa ho domáha“.

Sťažovateľka žiada primerané finančné zadosťučinenie, a to vo výške 30 000 Sk. Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňuje trvajúcim pocitom právnej neistoty.

Pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru, so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Ústavný súd v tejto súvislosti zohľadnil, že predmetom súdneho konania, v ktorom došlo k zbytočným prietáhom, je náhrada ušlej mzdy v súvislosti s potvrdeným neplatným rozviazaním pracovného pomeru sťažovateľky, pričom jeho výsledok sa dotýka existenčných záujmov sťažovateľky.

Hoci ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v označenom súdnom konaní konal bez zbytočných prietáhov, porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy však nemožno účinne odstrániť len uplatnením tejto právomoci ústavného súdu.

V dôsledku toho bolo potrebné rozhodnúť aj o primeranom finančnom zadosťučinení. Vzhľadom na celkovú dobu konania okresného súdu, na rozsah zbytočných prietáhov v jej rámci zohľadňujúc tiež charakter súdneho konania možno sumu 30 000 Sk považovať za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

V.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti žiada, aby ústavný súd zaviazal okresný súd uhradiť trovy konania jej právnenému zástupcovi. Právny zástupca sťažovateľky listom zo 16. marca 2004 doručil ústavnému súdu vyčíslenie trov konania vo výške 8 800 Sk.

Ústavný súd pri rozhodovaní o trovách požadovaných právnym zástupcom sťažovateľky vychádzal z ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľka bola vo veci úspešná, a preto je potrebné rozhodnúť o úhrade trov konania okresným súdom.

Pri výške náhrady trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z ustanovenia § 13 ods. 8 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 163/2002 Z. z.“), ktoré upravuje výšku odmeny za zastupovanie pred ústavným súdom a podľa ktorého ak predmet sporu nie je oceniteľný peniazmi, odmena za jeden úkon je jedna tretina výpočtového základu. Predmetom konania pred ústavným súdom je ochrana základných práv a slobôd, ktorá nie je oceniteľná peniazmi.

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Právny zástupca sťažovateľky vykonal úkony právneho zastúpenia v jej prospech v roku 2003. Podľa oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky za prvý polrok 2002 bola priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky 12 811 Sk.

Podľa takto určených kritérií je výška odmeny za úkony prevzatie a príprava vecí a podanie vo veci samej 4 270 Sk za každý úkon podľa ustanovenia § 16 ods. 1 vyhlášky č. 163/2002 Z. z., t. j. spolu 8 540 Sk. Ústavný súd rozhodol aj o priznaní náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu podľa § 19 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z., t. j. dvakrát 128 Sk.

Z týchto dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. marca 2004